

KİTABIN ADI: DÜNYAMIZI KORUYALIM-ATIKLARI AZALTALM

YAZARININ ADI: Manpreet Kaur Aden

HAZIRLAYAN KİŞİ: Veli: Ceyda BÜYÜKBAYKAL (Öğrenci: Selin BÜYÜKBAYKAL)

Bülent Öğretmen sınıfta öğrencileri ile sohbet ediyormuş. “Çocuklar yarın çok ilginç bir yere gideceğim. Aranızda bana katılmak isteyen var mı?” diye sormuş.

Öğrencilerin nerdeyse tamamı yakını, “Ben, ben...” diye bağırıp el kaldırmış. Öğrencilerden Melis, “Öğretmenim, nasıl bir yere gidecekseniz ki?” diye sormuş.

Öğretmen meraklı Melis’e gülümseyerek, “Şimdilik gideceğimiz yer sürpriz olarak kalsın. Eminim ki bilerseniz kesinlikle oraya gitmek isterdiniz” demiş.

Öğretmen, “Çocuklar yarın sabah hepiniz saat 7’de okulda hazır olun. Hep beraber gezimize gideceğiz” demiş. Öğrenciler hep bir ağızdan, “Tamam öğretmenim” demişler.

Ertesi sabah öğrenciler tam zamanında okula gelmişler. Hep beraber okul servisine binerek gezi alanına gitmişler. Fakat karşılaştıkları manzara hepsini çok şaşırtmış. Çünkü her yer çöple kaplıymış. Melis burnunu tıkararak, “Aman Allahım! Bu kötü koku da ne böyle?” diye söylenmiş.

Suzan, “Burnumun direği sızladı. Ne iğrenç koku bu böyle.” Emre ve Kemal etrafa bakınıp, “Öğretmenimiz nerede? Gören var mı? Diye sormuş. Melis, “Arkadaşlar galiba yanlış yere geldik” demiş. Bir süre şaşkın şaşkın beklemişler. Kemal, “Bence yanlış yere geldik. Arkadaşlar geri dönelim” diye bir teklifte bulunmuş. Suzan, “Kemal’e katılıyorum. Hemen gidelim” diye cevap vermiş.

Tam bu sırada öğretmenleri Bülent Bey’in geldiğini görmüşler. Melis sevinçle, “Yaşasın, öğretmenimiz geldi” demiş. Öğretmen, “Çok özür dilerim. Yetkililerle konuşuyordum, geciktim” demiş. Emre, heyecanla, “Öğretmenim, sanırım yanlış bir yere geldik” deyince öğretmen, “Hiç de değil. Emreciğim, maalesef doğru yerdeyiz” demiş.

Suzan, “Öğretmenim ilginç gezi yeri dediğiniz yer burası mı?” diye sormuş. Öğretmen, “Evet Suzan. İlginç gezi yerimiz bu çöp sahası. Burada sizlere atık yönetimini öğretmek istiyoruz. İsterseniz atıkların nasıl oluştuğunu öğrenip, bu konuda bilinçlenelim” demiş.

Sadece geri dönüştürülemeyen atıklar, taşıtlarla toplanıp bu alana gömülür. Öğretmen, “Çocuklar isterseniz öncelikle çöp sahasının ne olduğunu öğrenelim. Yaşadığımız ortamdan uzaklaştırılması gereken her türlü maddeye atık denir. Atıklar çöp sahalarında toplanır” demiş.

Çöp sahası; şehir merkezlerinden uzakta, atıkların toplandığı alandır. Çöplerimizi atmadan önce bölümlere ayırmalıyız.

ÇÖP CAM PLASTİK KAĞIT

Meraklı Melis, “Öğretmenim, ne tür çöpler yerin altına gömülüyor? diye sormuş.

Bülent Öğretmen, “Beş tür atık buraya gömülmektedir” diyerek saymış.

- 1- Katı atıklar, kullanılmayan lastik tekerlekler
- 2- Eskimiş sıvı atıklar
- 3- Organik atıklar
- 4- Zararlı ilaçlar
- 5- Ambalaj atıklar

Sıvı atıklar, yıkama suları ve fabrika atıklarıdır.

Katı atıklar, eski tekerlek, eskimiş eşyalar gibi maddelerdir.

Organik atıklar; yemek artığı, sebze ve meyve kabuklarıdır.

Ambalaj atıkları ise, kağıt ve alüminyum maddelerden oluşur.

Suzan hayretle, "Ama öğretmenim, dağlar kadar büyük bu atıklar nereden geliyor?" diye sormuş.

Gülümseyen öğretmenleri, "Hepimiz atık üretiyoruz Suzancığım. Dikkatli dinleyin, şimdi size hepsini anlatacağım" diye cevap vermiş.

Eskiyen taşıtlar çöp sahalarında çürümeye bırakılır. Hastaneler, tıpla ilgili ameliyat sonrası atıkları üretir.

Atıkların büyük kısmı ise; evlerden, çalışma ofislerinden ve okullardan gelir. İnşaatlar da bolca atık üretir.

Kemal düşünceli bir şekilde, "Öğretmenim bu atıklar insanları nasıl etkiler?" diye sormuş.

"Bu atıklar insan yaşamına ve çevreye zarar vermektedir" diye anlatmaya devam etmiş.

Atıkların yakınında bulunan insanlar enfeksiyon kapıp hasta olabilirler.

Fabrikaların ürettiği zehirli kimyasallar, suya ve havaya karışarak kirliliğe sebep olur.

Toprağa atılan atıklar da toprak ve hava kirliliğine olur.

Bu durum öğrencileri üzmüş. Emre, "Öğretmenim, peki bu atıkları azaltmanın başka yolu yok mu?" diye sormuş.

Bülent Öğretmen, "Olmaz olur mu? Atıkları yakma yöntemi var. Bu metod çöp sahası bulmakta zorlanılan bölgelerde kullanılır" diyerek açıklamaya başlamış.

Önce atıklar, yakım aracının içerisine doldurulur. Ardından yüksek ısıdaki sıcaklıkta yakılır. Yakım sürecinden geriye kalan atıklar toprağa bırakılır.

Çocuklar hep bir ağızdan; "Öğretmenim, peki biz atıkları azaltmak için ne yapabiliriz?" diye sormuşlar.

Bülent Öğretmen öğrencilerinin konuyu sahiplendiklerini görerek sevinmiş. "Çocuklar, bunun için tasarruf, yeniden kullanma ve geri dönüşüm kavramlarına odaklanmanız gerekiyor."

Bülent Öğretmen, "Çocuklar, açıklamaya tasarrufla başlayalım. Atıkları azaltmak için yapabileceğimiz tasarruf tedbirlerini şöyle sıralayabiliriz."

Ailenin ihtiyacına göre yemek pişirin. 4 kişilik bir aile için, 10 kişilik yemek pişirmeyin.

Kullan at; yani tek kullanımlık eşyalardan uzak durun.

Temizlik bezi olarak eski kıyafetleri kullanın.

Daha az ambalajlanmış ürün tüketmeye özen gösterin.

Yazı için kağıtların iki yüzünü de kullanın.

Anne ve babanıza ofiste kullanması için bir kupa hediye edin.

Dayanıklı beslenme kutuları kullanın.

Kemal, "Öğretmenim bu söylediklerinizi yapabiliriz. Çok kolay" demiş.

Bülent Öğretmen, "O zaman ikinci konuya, yeniden kullanmaya geçebiliriz" diyerek anlatmaya devam etmiş.

Bozulan elektrikli eşyaların yenisini almak yerine, onları tamir ettirip kullanın.

Evde saklanacak kuru gıdaları kavanozlara doldurun.

Eskiyen kıyafetlerinizi çöpe atmayın, temizleyip ihtiyaç sahiplerine ulaştırın.

Yarım defter yapraklarından küçük not defterleri yapın.

Bülent Öğretmen, "Çocuklar; kağıt, cam, alüminyum kaplar, plastik ürünler...gibi maddeler kolayca geri dönüşebilir."

Evdeki atık kağıtları geri dönüştürebilirsiniz. Bu kağıtlarla bir arkadaşınıza hediye kartı hazırlayabilirsiniz.

Çocuklar sevinçle, " Öğretmenim çok teşekkür ederiz. Bu gün yaşayarak atık yönetimi hakkında bir sürü bilgi öğrendik" demişler ve o günden sonra atıkları azaltmaya özen göstermişler.